

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Südmarka in nemški Schulverein pod državnim nadzorstvom.

Maribor, 22. marca.

Vendar enkrat se je deželna vlada v Ljubljani ojunčila in storila že davno potreben odločen ukrep proti vsenemškima društvama „Südmarki“ in „Schulverein“. Premoženje teh društev je pod državnim nadzorstvom. Za nadzornika je imenovan deželni poslanec in načelnik mariborskega okrajnega zastopa dr. Josip Leskovar. Lastnina teh društev se ne sme ne prodati in ne obremeniti. Nadaljni ukrepi še sledijo.

Satansko hudoben je bil cilj omejenih društev. Rodil jih je srd proti Slovanom. Prezrati so nas hoteli z naše rodne grude s silo. Razlastiti so nas hoteli in nas napraviti za sužnje. Slovenec bi moral biti berač, suženj, hlapec, drvar, pometlač, rob . . . Nемец pa gospod in edini lastnik naše zemlje. Katoliška vera in mila slovenska govornica bi morali izginiti za vse večne čase z zemlske krogle. Stara „nepriustranska“ avstrijska vlada je pripustila, da je širila vsenemško povodenj preko Šilja, Št. Ilja, Pesnice in Maribora vedno dalje proti jugu. Slepa je bila, ko sta „Südmarka“ in „Heimstatt“ naseljevala Svabe protestante iz Nemčije v lepih naših krajih. Vlada je dajala Svabom potuho, ščitila jih pri rekvizicijah, jih oprostila vojaške službe, imenovala v vse mnoge korporacije in komisije, dajala jim sladkor, kavo, petrolej, moko, premog in vse drugo, kar naši ljudje niso dobivali. Švab tujec je bogatel, Slovenec-domačin je trpel. Krivica, strašna in kruta krivica je vladala zadnja leta nad obmejnimi Slovenci. Kaj smo trpeli Slovenci severno od Maribora v boju z Südmarkinim in Schulvereinovim zmajem, se skoro ne da popisati . . . Samo Südmarka je vrgla v Št. Iljo nad 1 in pol milijona

kron, da ti ga ponemčila (Glej izvestje Südmärke l. 1916).

Malodušni bratje so obupali, ker je bil pritisk o časa do časa tako srdit, da ni bilo upati boljših dni. A z ustanovitvijo Jugoslavije je zmagala pravica nad krivico.

Oddahni se moj obmejni slovenski rod! Otet si za vedno krempljev germankega zmaja.

Položaj

Znemirajoče vesti, ki no ta teden razburila ves slovenski jug, so nekoliko pomehale. Novejša poročila pravijo, da so bila vsa ta poročila le mistifikacija, da de storica mož, ki odločuje o usodi Evrope, še sploh ni razpravljala o našem sporu z Italijo. Ta spor in določitev naših mej splošno, bi prišel na vrsto še le kje v sredini meseca aprila.

Ne moremo kontrolirati, ali so ta poročila resnična, toda toliko je gotovo, da naš položaj v Parizu ni sijajen, da so nas za kulisami že hoteli prodati. Naša delegacija na mirovni konferenci dela neumorno in ravno njej se imamo zahvaliti, da brani in zagovarja naše zahteve z vsemi mogočimi sredstvi, njej se imamo tudi zahvaliti, da Italijan dosedaj še ni prodrl s svojimi zahtevami. Vemo pa dobro, da je Italija potrosla obilo zlata in srebra, da bi pridobila javno mnenje na svojo stran, toda upamo, da ji to zlato ne bo v korist, temveč ravno nasprotno v škodo in pogubo.

Novejša poročila tudi pravijo, da je kot za naše sredstvo predlagala naša delegacija ljudsko glasovanje v spornih krajih. Toda Italija odklanja tudi to, ker se po pravici boji, da bo glasovanje ljudstva izpadlo njej na škodo. A ravno vsled tega je izgubila Italija veliko v javnem mnenju, ker na ta način uvidevajo tudi zavezniki Italije, da so italijanske zahteve krivične. Nečemo biti optimisti, toda tudi prevelik pesemizem ni na mestu. Upajmo in pričakujmo, da bo zmagala vendarle pravica nad krivico.

Naše meje določene v aprilu.

Iz Geneve se dne 20. marca poroča (Slov. Narod.):

Najvatnejše vprašanje, ki sedaj zanima mirovno konferenco, je, ali se naj zopet podaljša premirje, ali pa naj se sklene z Nemčijo preliminar ni mir. Zdi se, da je odločitev v zadnjem smislu

gotova in sicer pod vplivom Wilsona Nemški delegati bodo, kakor že večkrat javljeno, povabljeni v Pariz začetkom aprila, toda še le potem, ko bo definitivno določena francosko nemška meja. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, pride za to odločitvijsko in po prihodu nemških delegatov na vrsto več vprašanj in sicer kot prvo jugoslovansko laški spor in določitev naše meje. Še le po podpisu preliminarnega miru in sicer najbrže po ureteku treh tednov, pride na vrsto ruski problem. Tako je izjavil prejšnji pondeljek Clemenceau ne katerim političnim osebnostim v privatnim razgovoru.

Razne novice.

Švica priznala našo kraljevino. Iz Geneve dne 20. marca poroča, da je Švica oficijelno priznala kraljevino SHS

Nemška realka v Mariboru se zopet otvori. Višji šolski svet v Ljubljani je odredil, da se zopet otvori nemška realka v Mariboru ter da se nemudoma prične s poukom. Čas začetka pouka se bode pravočasno naznanil.

Maribor. Kirbišova gostilna v Vetrinjski ulici se ne imenuje več »Sancwirt«, temveč gostilna »pri črnem Juriju«.

Smrtna kosa. Umrla je v petek v Marija Brezju pri Mariboru soprga tamošnjega učitelja, gospa Marija Zemljič, rojena Köck, v starosti 45 let po daljši bolezni. Pogreb se vrši jutri v nedeljo, dne 23. t. m., dopoldne ob četrt na 9. uro, na vaškem pokopališču istotam. Potrtemu soprogu in celi rodbini n še sožalje!

Poverjeništvu za uk in bogočastje poziva vse lastnike in voditelje enoletnih trgovskih tečajev in učnih zavodov, da mu naznanijo najkasneje do 31. marca t. l. sledeče: 1. Natančen naslov tečaja oz. zavoda. 2. Datum izdaje vladnega dovoljenja in rok za koliko časa se je izdalo dovoljenje. 3. Naslove vseh članov učiteljskega zbora z dostavkom, katere predmete poučujejo. Pri tej točki je navesti tudi študije posameznikov, praktično delovanje in usposobljenostne izpite. 4. Učni jezik. 5. Natančen učni načrt. Kdor bi prijave pravočasno ne poslal, izgubi vladno dovoljenje. — Poverjenik za uk in bogočastje: Dr. Karel Verstovšek s. r.

Radi plinarne. Od včeraj naprej je Maribor že zopet brez luči. Kriva je tega Nemška Avstrija, ker se postji neoviranega dovoza premoga. Na dunajstem severnem kolodvoru leži že več časa 60 vagonov ostrovskega premoga, a Nemci ga zadržujejo. Vladni komisar dr. Pfeifer je poslal danes posebnega kurirja na Dunaj, da se informira o za dev. Upati je, da bo prihodoje dni plinarne zopet delovala.

Poziv. V kazenski zadevi zoper Karla Saria radi navijanja cen se pozivljajo ovaditelji, da naznanijo svoje ime, da se jih zamore kot priče za slišati Okrožno sodišče v Mariboru, odd. VIII.

Pri koncertu v vojaški realki se je našla zlata zapestnica. Dobi se pri pobočniku vojaške realke.

Südmarka in Schulverein pod državnim nadzorstvom. Deželna vlada v Ljubljani je imenovala dr. Josip Leskovarja za nadzornika Südmarka in Schulvereina v naših krajih. Vsaka prodaja ali obremenitev je nedopustna.

Konec naših papirnatih bankovcev. Po poročilu beograjskega »Trgovskega Glasnika« bode valjito vprašanje urejeno na sledeči način: Vlada bode v najkrajšem času potegnila iz prometa neprijateljski papirnat denar in ga zamenjala z državnim papirnatim deparjem kraljevine SHS. Namesto denarja avstro-ogrške banke ne bodo stopili bankovci kaknega našega denarnega zavoda, ampak državni papirnat denar, za katerega bo jamčila celokupna naša država z vsem svojim premoženjem in vseni svojimi dohodki. Novega denarja ne bo izdala srbska narodna banka, ampak država sama, dokler ne bo ustanovljena emisijska banka po vzgledu avstro-ogrške banke.

Veliki simfonični koncert 24. marca 1919 v koncertni dvorani pivovarne Götz. Začetek točno ob 8 uri. Predprodaja vstopnic v soboto od 11. ure predpoldne do 3 ure pop., v nedeljo od 10. ure predp. do 1. ure pop. (v blagajni koncertne dvorane Götz). Otvoritev blagajne 24. marca ob 5. uri popoldan.

Maribor. Katoliško delavsko društvo ima v nedeljo, dne 23. marca popoldne ob 3. uri v svojih društvenih prostorih, Flöberjeva ulica 4, občinski zbor. Udje pridite zanesljivo in polnoštevilno. Izvoliti moramo nov odbor in se pogovoriti o zelo važnih zadevah naše katoliške delavske organizacije. Agitirajte! Povabte tudi somišljenike, ki bi se zanimali za naše delavsko gibanje in bi hoteli sodelovati v smislu naših načel pri izobraževalnem in organizatorčnem delu delavskih in obrtnih slojev. Je skrajni čas, da začne Kat. delav. društvo časa in razmeram primerno krepko in smotreno delovati. Pridite torej, da se pogovorimo.

† Karol Sark. V četrtek večer je umrl v 75. letu starosti Karol Sark, sodnijski uradnik v pok. Pogreb se vrši danes ob polu 5. uri popoldne na mestno pokopališče na Pobrežje. N. v m. p.!

Iznani hujskači. Preko mej Jugoslavije so bili zadnji čas izgnani naslednji vsenemški in socialdemokratski hujskači: nadrevident Fontana, revidenta Binderhofer in Tschmak, adjunkt Raus in Dornheim. — Dne 20. t. m. sta bila iztirana iz Jugoslavije Ferdinand Tschech, bivši ravnatelj mariborske glavne pošte, ter Teodor Mendel, bivši vodja pošte na mariborskem glavnem kolodvoru. Omenjena sta v kljub opetovanim svarilom vzdrževala zvezo protidržavne propagande s poštnim ravnateljstvom v Gradcu. Pred izgonom sta iskala pomoči pri italijanski komisiji, kar pa je bilo seveda brezuspešno.

Sladkor in sveče. Mariborsko okrajno glavarstvo je že nakazalo trgovcem sladkor in sveče za prebivalstvo mariborskega okraja za mesec marec. Sladkorja dobi vsaka oseba pol kg